

Sorthalset lappedykker *Podiceps nigricollis*

Black-necked grebe

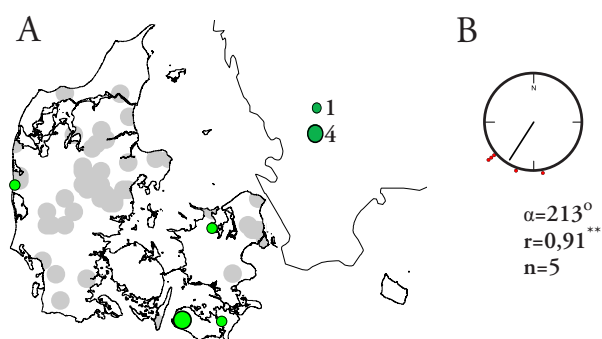
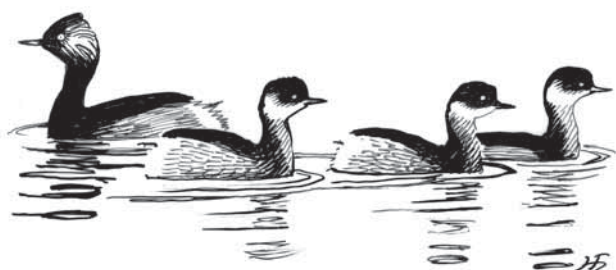

Fig. 2. A) Mærkningslokaliteter for fugle, som senere er genmeldt, samt artens danske yngleudbredelse (1993-96). Ringing sites for birds later recovered, and breeding distribution (1993-96). B) Retning af direkte efterårstræk (aug-dec, >100 km). Direction of direct autumn migration (Aug-Dec, >100 km).

Sorthalset lappedykker er i Danmark en ret fåtal-
lig ynglefugl, som yngler i kolonier. Arten trives
normalt kun i nydannede søer, hvor den slipper for
fødekonekurrence fra fisk, og skifter derfor ofte yng-
lelokalitet (Fjeldsø 2004). Danmark udgør nord-
vest-grænsen for den europæiske yngleudbredelse,
og arten ses kun sjældent på træk (Jakobsen 1988).
For fjerfældning og overvintring er sorthalset lap-
pedykker meget afhængig af saltsøer med store
mængder smådyr (Fjeldsø 2004). Uden for yngle-
tiden er der store forekomster i Mellemøsten, mens
der i Middelhavsområdet kun ses under 1.000 fugle i

enkelte kystlaguner (Fjeldsø 2004). Der er for nyligt
opstået et lille vinterkvarter i Rhindeltaet. De vest-
lige bestande menes hovedsagelig at overvintringe ved
kyster, saltsøer og laguner i det vestlige Europa samt
Middelhavsområdet inklusive Adriaterhavet. Modsat
andre lappedykkere trækker arten meget hurtigt væk
fra yngleområdet til egnede fældelokaliteter.

Mærknings- og genmeldingsdata

I Danmark blev den første sorthalsede lappedykker
ringmærket i 1931, og i alt er blot 33 fugle ringmær-
ket, flest i begyndelsen af 1960'erne (fig. 3). Af de
mærkede fugle er 7 (21 %) genmeldt, den sidste i
1962. Fuglene er alle genmeldt inden for ét år efter
mærkningen. Størstedelen af de genmeldte fugle er
ringmærket i andekøjerne i Nakskov Indrefjord, og
alle i perioden fra slutningen af marts til midten af

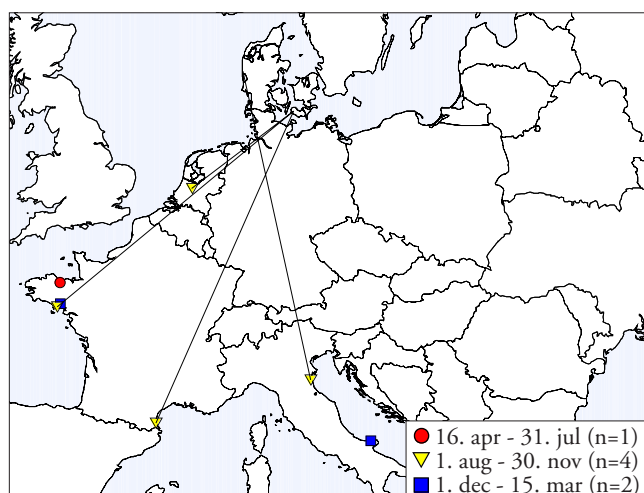

Fig. 1. Samtlige genfund af sorthalset lappedykker ringmærket i Danmark (n=7). Linjer angiver direkte efterårstræk. All recoveries of black-necked grebe ringed in Denmark (n=7). Lines indicate direct autumn migration.

Fakta Facts

Mærkninger Birds ringed	33
Genmeldinger Recoveries	
Antal genmeldinger No. of recoveries	7
-heraf uden for Danmark Recovered abroad	7(100 %)
Antal fugle No. of individuals	7
-heraf mærket som unger Ringed as chicks	1(14 %)
Genmeldingsandel Proportion recovered	21 %
Mærket i udlandet og genmeldt i Danmark	0
Ringed abroad and recovered in Denmark	

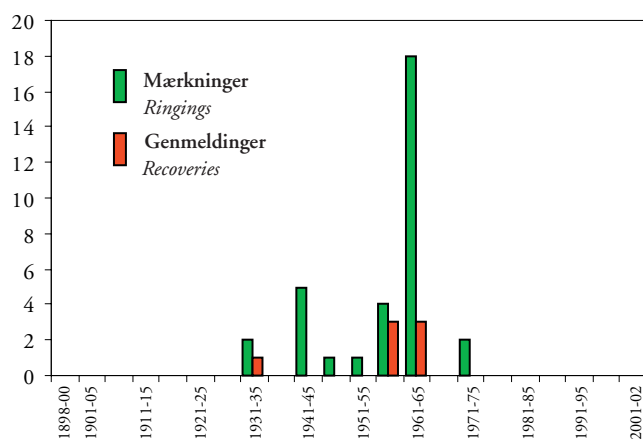

Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsår for sorthalset lappedykker ringmærket i Danmark. Ringing and recovery year of black-necked grebe ringed in Denmark.

september. Én af fuglene er mærket som redeunge, men resten har sandsynligvis også været danske ynglefugle. Lokalteterne, hvor de sorthalsede lappedykkere er mærket, udtrykker ikke artens nuværende danske yngleudbredelse (fig. 2A).

De danske sorthalsede lappedykkere er uden for yngletiden genmeldt i kystegnene ved Bretagne, ved Frankrigs middelhavskyst og Italiens østkyst, samt i

Holland (fig. 1). Det ser altså ud til, at de danske fugles udbredelse uden for yngletiden er meget spredt, sandsynligvis betinget af fordelingen af kystlaguner og saltsøer.

En enkelt fugl er blevet skudt i juni måned i Frankrig, i et område hvor arten ikke yngler, og der må være tale om en oversomrende fugl.

Den hyppigste genmeldingsårsag er jagt, idet 4 af de 7 genmeldte fugle er blevet skudt (i Frankrig og Italien). Den fugl, som er genmeldt sydligst og har tilbagelagt den længste distance, blev genmeldt ved Foggia i Italien, 1.570 km fra mærkningsstedet ved Nykøbing Sjælland.

English summary

Denmark is at the northwest margin of the European breeding distribution of the black-necked grebe. The species is a rare breeding bird in Denmark. Thirty-three birds have been ringed, most at the beginning of the 1960s. Seven have been recovered, all outside the breeding season less than a year after ringing. Danish black-necked grebes have been recovered in France, Italy and the Netherlands.